

Diplomáciai védelem a nemzetközi kapcsolatokban

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK SZAK

2. A diplomáciai védelem története

Schiffner Imola

Projekt azonosító: *EFOP-3.6.2-16-2017-00007*

„Vitam impendere vero”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tanulási útmutató

Tananyag hossza: 10 dia

Tartalom:

A lecke bemutatja a diplomáciai védelem történetének és kialakulásának legfontosabb mérföldköveit.

Kitér a külföldiekkel kapcsolatos elméletek bemutatására is, melyek fejlődése meghatározta a diplomáciai védelem gyakorlatát is.

Áttekintésre szánt javasolt minimum időtartam: 15 perc

Tanulásra szánt javasolt minimum időtartam: 25 perc

A tananyaghoz **olvasólecke kapcsolódik** és **önellenőrző** kérdések egészítik ki, amelyek az olvasólecke végén találhatók.

A külföldiekkel kapcsolatos bánásmód, mint a diplomáciai védelem alapja?

- ❖ A pontos szabályozás hiánya
- ❖ Az alapul szolgáló nemzetközi jogsértés meghatározásának problémái

MÉGIS- Mikor jogsértés?

A külföldiekkel kapcsolatos bánásmód nemzetközi szabályai mérvadóak

HA EZT MEGSÉRTIK?

VANNAK ILYEN SZABÁLYOK?

„Vitam impendere vero”

KIALAKULÁSA

A Külföldiekkel kapcsolatos bánásmód története

KORSZAKOK

- ❖ Antik világ (görög városállamok) jogfosztott helyzetben - „idegenek”
- ❖ Kr. e. 7. század közepe „küklöpszok” (barbárok). De vmiféle gondoskodás
- ❖ Római kor-korlátozott védelem
- ❖ Középkor-germán törzsek időszaka-a törzs személyes joga meghatározó
- ❖ Feudalizmus – cuius regio eius religio elve, tehát a terület határozta meg a vallást és a területen élők jogi helyzetét

KIALAKULÁSA

A Külföldiekkel kapcsolatos bánásmód története

MAGÁNBOSSZÚ

- ❖ 15-16. század- magánbosszú intézménye-a megtorlás megengedett eszköze
- ❖ A külföldi elégtételt kérhetett a jogsérelem helyszíne szerinti uralkodótól
- ❖ Magánbosszú levelek-önbíráskodásra feljogosító okmányok
- ❖ Elvesztett javakat vagy azok ellenértékét szerezhette meg.

„Vitam impendere vero

KIALAKULÁSA

A Külföldiekkel kapcsolatos bánásmód története

KORSZAKOK

- ❖ 1648 **vesztfáliai** békeszerződés utáni időszak: a *ius gentium* szabályainak kidolgozása
- ❖ Jogtudósok: **Grotius**: az idegen maradjon csak külföldi, de humanitárius jog megilleti
- ❖ **Francisco de Victoria** spanyol teológus-
- ❖ **Francisco Suarez**: spanyol teológus-diszkrimináció tilalma

A KÜLFÖLDIEKKEL KAPCSOLATOS BÁNÁSMÓD TÖRTÉNETE

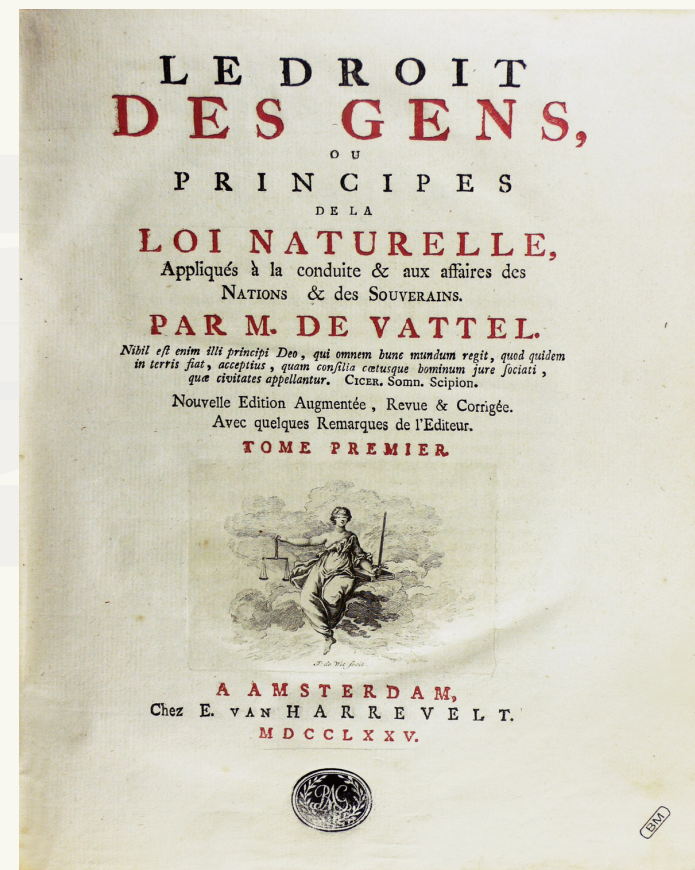
EMERIGO VATTEL

LEGFONTOSABB ALAPVETÉSEK

1758. „A nemzetek joga, avagy a természetjog elvei”

“Mindenki, aki rosszul bánik egy polgárral, közvetve megsérti az államot is, amelynek védelmeznie kell ezt a polgárt. A sérelmet szenvedett polgár állam szuverénjének meg kell torolni a tettet, kényszerítenie kell az államot, hogy elégtételt adjon, vagy meg kell büntetnie őt, különben a polgár nem kapja meg azt a védelmet, ami a polgári társadalom fő célja.”

~a külföldiek alávetik magukat a másik állam joghatóságának KIV. AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS MEGTAGADÁSA ESETÉT

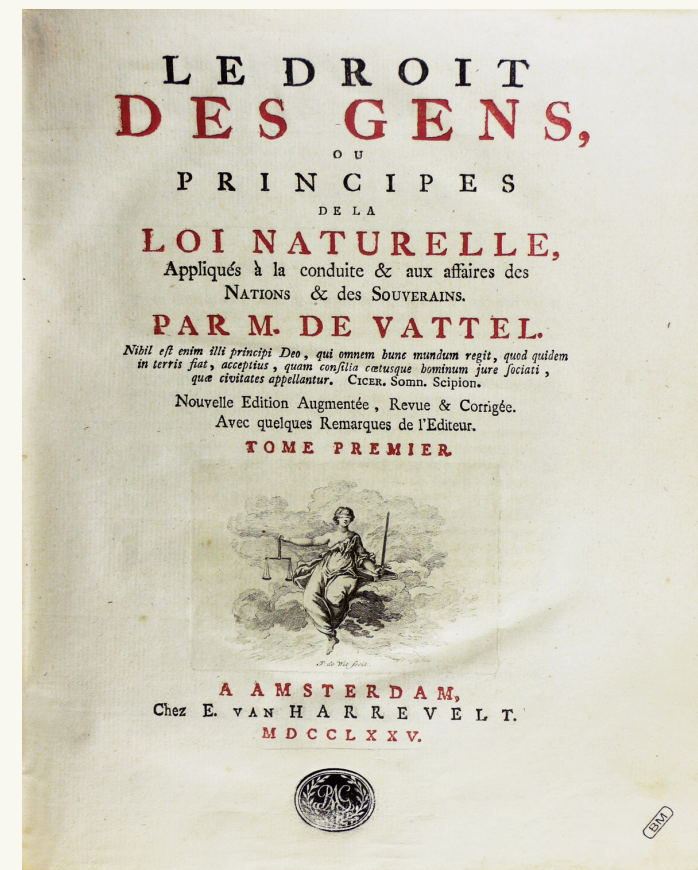
„Vitam impendere vero”

A KÜLFÖLDIEKKEL KAPCSOLATOS BÁNÁSMÓD TÖRTÉNETE

EMERIGO VATTEL

LEGFONTOSABB ALAPVETÉSEK

- ❖ állam szuverenitása mindenek felett
- ❖ a külföldiek alávetik magukat a másik állam joghatóságának
- ❖ A helyi jogorvoslatokat kell igénybe venni, melyek jogszerűek és véglegesek KIVÉVE az igazságszolgáltatás megtagadását

„Vitam impendere vero”

KIALAKULÁSA

A Külföldiekkel kapcsolatos bánásmód története

KORSZAKOK

- ❖ **Felvilágosodás** – francia alkotmány – az első hivatalos forrás, ami politikai és polgári jogokat biztosított mindenkire kiterjedően. (Külföldieknek is)
- ❖ **Code Napoléon.**(Pl.: tulajdonvásárlás, öröklés és örökítés, a vallás, a tulajdon és a személy védelme)
- ❖ Rousseau- nacionalizmus

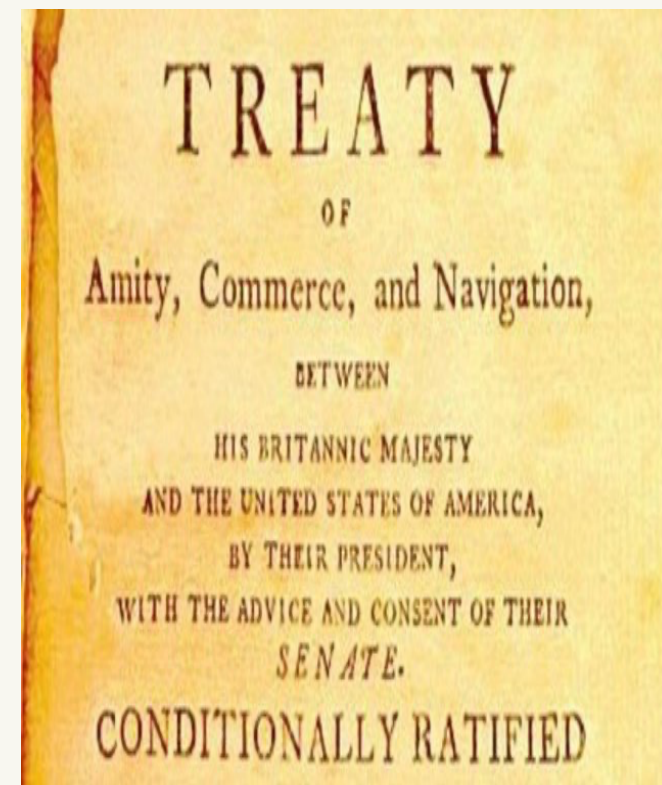

A diplomáciai védelem jogi megalapozása

JAY-SZERZŐDÉS 1794

JELLEMZŐK

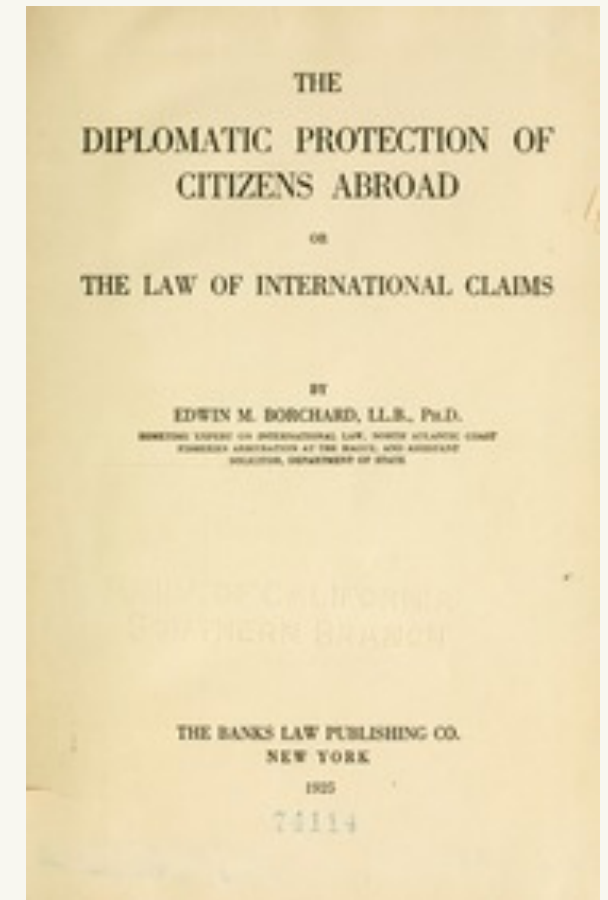
- ❖ barátsági, kereskedelmi és hajózási szerződés
- ❖ három vegyes bizottságot állított fel, amelyek a felek területei közötti határvonalak ügyében és kártérítési kérdésekben döntöttek
- ❖ Egyéneket ért jogsértések ügyében is döntöttek
- ❖ a modern államközi választottbíráskodás kezdete

„Vitam impendere vero

Az állampolgárok diplomáciai védelme külföldön

1916- Edwin Borchard műve – A polgároknak diplomáciai védelme külföldön
A diplomáciai védelem gyakorlatban kialakult szabályainak tudományos feldolgozása

„Vitam impendere vero

A külföldiekkel kapcsolatos bánásmód-elméletek

A nemzetközi minimum standard elmélete- a védelem minimum szintje a szokásjogra alapítva

nemzeti vagy egyenlő bánásmód elve: a külföldiek és azok tulajdonának ugyanolyan módon való kezelése, mint a saját állampolgáraikat-Calvo-záradék

nemzetközi emberi jogi standard: minden egyént megilletnek az emberi jogok és alapvető szabadságjogok egyenlően, függetlenül állampolgári és külföldi státusától

- *A tananyagban felhasznált képek online megtalálhatók és szabadon hozzáférhetők.
- *A tananyag kizárólag oktatási célból készült.
- *A tananyag a Szerző saját szellemi terméke, forrásként az adott tárgyhoz megjelölt kötelező irodalmi források kerültek felhasználásra.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

„Vitam impendere vero”

SZÉCHENYI

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE